

Képviselési költségek érvényesítése az iparjogvédelmi eljárásokban

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (SZTNH) előtti kontradiktórius iparjogvédelmi eljárásokban az ügyfél képviseletében eljáró személy megjelenésével kapcsolatos költségeken túl – egyéb, az eljárással összefüggésben felmerült pénzkiadásként – az ügyvédeknek és a szabadalmi ügyvivőknek az eljárással összefüggésben felmerült munkadíja is érvényesíthető. Ez a szabály megfelelően alkalmazandó a kamarai jogtanácsosok és a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban álló szabadalmi ügyvivők, ügyvivőjelöltek és jogi előadók munkabérének egy konkrét eljárással összefüggésben felmerült része tekintetében is.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 124. §-a szerint „*eljárási költség mindaz a költség, ami az eljárás során felmerül*”. Az Ákr. 139. § a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján elfogadott, az *eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről* szóló 469/2017. (XII. 18.) Korm. rendelet (továbbiakban: R.) 1. §-a sorolja fel részletesen, kimerítő jelleggel az eljárási költségek fajtáit. Eszerint **közigazgatási hatósági eljárásban eljárási költség**:

1. az illeték,
2. az igazgatási szolgáltatási díj,
3. az ügyfél megjelenésével kapcsolatos költség,
- 4. az ügyfél képviseletében eljáró személy megjelenésével kapcsolatos költség,**
5. a tanú és a hatósági tanú költségtérítése,
6. a szakértői díj,
7. az iratbetekintési jog gyakorlásával kapcsolatos költség,
8. a fordítási költség,
9. a tolmácsolási költség,
10. az ügyfél, valamint az eljárás egyéb résztvevője részéről felmerült levelezési, dokumentumtovábbítási költség,
11. a végrehajtási költség,
12. az eljárásban közreműködő rendőrségnél felmerült költség,
13. a szemle, a zár alá vétel, valamint a szakértői eljárás jogszerű lefolytatásával összefüggésben felmerülő kártalanítás összege,
14. a tényállás tisztázásához szükséges, az eljáró hatóság által végzett műszeres (laboratóriumi vagy más speciális eszköz használatát igénylő) vizsgálat azon költsége, amelyet az illeték vagy az igazgatási szolgáltatási díj nem tartalmaz,
15. az egyes hatósági intézkedésekkel kapcsolatban felmerült költség,
- 16. egyéb, az eljárással összefüggésben felmerült pénzkiadás.**

Az iparjogvédelmi törvények szerint az SZTNH előtti kontradiktórius eljárásokban az ügyfél kérheti, hogy az SZTNH a **vesztes felet** (illetve bizonyos esetekben a kérelmezőt) **kötelezze az eljárás során felmerült költségeinek viselésére** [ld. Szt. 81. § (7) bek., Vt. Vt. 61/H. § (3) bek., 74. § (3) bek., Vt. 76. § (4) bek.]. E körben az **eljáró képviselő munkadíjának** megtérítését, illetve mérséklését is lehet kérni a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és szabadalmi ügyvivői költségekről szóló rendelkezések megfelelő alkalmazásával [ld. Szt. 53/C. § (3) bek., Vt. 46/C. § (3) bek.].

Az iparjogvédelmi törvények vonatkozó szabályai, valamint az Ákr. 124. §-a és az R. 1. §-a összeolvasásával az SZTNH korábbi gyakorlatát felülvizsgálta. Ennek eredményeképpen a továbbiakban az SZTNH előtt zajló kontradiktórium iparjogvédelmi eljárásokban – az ügyvédek és a szabadalmi ügyvivők munkadíjának megtérítéséhez hasonlóan, egyéb költségként – **a kamarai jogtanácsosok és a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban álló szabadalmi ügyvivők munkabérének egy konkrét eljárással összefüggésben felmerült része is érvényesíthető, az alábbiak szerint.**

1. Az R. 1. §-a 4. pontjában eljárási költségként nevesíti az ügyfél képviseletében eljáró személy **megjelenésével kapcsolatos költséget**. A képviselő egyéb, az eljárás során felmerült munkadíjának, illetve munkabére egy részének megtérítését az R. 1. § 16. pontja szerinti **egyéb, az eljárással összefüggésben felmerült pénzkiadásként** lehet kérni.

Ugyanez a szabály vonatkozik a **foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban álló ügyvivőjelöltek és jogi előadók** munkabérének eljárási költségként történő érvényesítésére is. Az SZTNH előtt ügyféli pozícióban lévő vállalkozás ugyanis – többek között – képviseleti tevékenység ellátására alkalmazza ezeket a személyeket, és munkabérük is részben ennek ellentételezésére szolgál. Ezért az ügyfél oldalán a jogtanácsosnak, illetőleg a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban álló szabadalmi ügyvivőnek (ideértve az ügyvivőjelöltnak és jogi előadónak) fizetett munkabérnek az adott eljárásban a képviseleti tevékenység ellátásával összefüggésben felmerülő része költségnek minősül.

2. Ennek kapcsán fontos hangsúlyozni, hogy a kamarai jogtanácsos *az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény* (Üttv.) 66. §-a értelmében e minőségében kizárólag az Üttv. 66. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott **munkaviszonyban** vagy **szolgálati, illetve önkéntes jogviszony** alapján jogosult munkáltatóját, annak kapcsolt vállalkozását vagy a munkáltatójával irányítási vagy fenntartói jogviszonyban álló szervezet képviselni az SZTNH előtt. Az Üttv. 68. § (3) bekezdése továbbá kimondja, hogy kamarai jogtanácsos az ügyvédi tevékenység folytatására megbízást nem fogadhat el, ami alapján továbbra is kizárt az, hogy a jogtanácsos e minőségében harmadik személyek, illetve munkáltatója ügyfeleinek képviseletét lássa el.

3. A munkabér eljárási költségnek minősülő része az adott eljárásban kifejtett képviseleti tevékenységgel töltött munkaórákból és a munkabér havi mértékéből kiszámítható összegben határozható meg. Figyelemmel arra, hogy az Ákr. 129. § (2) bekezdése szerint **az eljárási költség összegét az azt alátámasztó bizonyítékok figyelembevételével kell megállapítani**, a munkabér érintett részének eljárási költségként történő érvényesítéséhez mind az ügyre fordított munkaidőnek, mind a képviselő munkabérének igazolása szükséges, amely az ügyfelet terhelő kötelezettség. Erre alkalmas lehet például az ügyfélnél rendszeresített, kellően részletes munkaidőnyilvántartás adataira történő hivatkozás, vagy más, objektív adatokat tartalmazó kimutatás is.

4. Tekintettel arra, hogy a képviselő munkabérééről szóló kimutatások egyrészt jellemzően a foglalkoztató vállalkozás üzleti titkát képezik, másrészt pedig a képviselő személyes adatának minősülnek, erre irányuló kérelem esetén az SZTNH – az Ákr. 27. § (2) bekezdésében is rögzített kötelezettségét teljesítve – köteles gondoskodni a védett adatok megfelelő védelméről.